

Persbericht
2 februari 2025

Het federaal regeerakkoord zet mensen in armoede in de kou.

Decenniumdoelen is opgelucht dat de federale onderhandelaars geluisterd hebben naar het middenveld en de academici die waarschuwen om niet te raken aan de indexering van de leeflonen en de werkloosheidsuitkeringen. Het systeem van de automatische indexering dient immers om de koopkracht te beschermen als het leven duurder wordt, zowel voor wie werkt als voor wie van een uitkering moet leven.

Maar het akkoord blijft wel zorgwekkend op een aantal andere punten. De beperking van de werkloosheid in de tijd zal ervoor zorgen dat zowat 90.000 mensen die nu langdurig werkloos zijn in de bijstand terechtkomen, waar de uitkeringen nog lager zijn. Of zelfs volledig uit de boot vallen omdat er in het gezin nog een inkomen is. Ongehoord trouwens dat werklozen minstens een even grote financiële inspanning moeten doen dan de zogenaamde sterkste schouders.

Het akkoord ademt bovendien een diep wantrouwen uit ten opzichte van mensen in armoede. Zo is het plafonneren van het geheel van de sociale bijstand en andere voordelen “om excessen te voorkomen”, een bijzonder slecht idee. Vele van die sociale voordelen zijn net in het leven geroepen omdat een leefloon niet volstaat om alle kosten van het leven te dekken. Ook de beslissing om mogelijk te maken dat een deel van het leefloon omgezet wordt in “alternatieve vormen” – voedselbonnen wellicht – suggereert dat mensen in armoede hun bescheiden inkomen niet kunnen beheren. Hetzelfde geldt voor het omzetten van financiële hulp in materiële hulp voor wie schulden heeft.

“Het is wel duidelijk dat het federaal regeerakkoord elke ambitie om alle sociale uitkeringen boven de armoedegrens te trekken heeft laten varen” zegt Anne Van Lancker, voorzitter van Decenniumdoelen. “Het regeerakkoord stelt dan wel dat het systeem van sociale bijstand moet zorgen voor een inkomen dat hoog genoeg is voor een menswaardig leven, maar hamert tegelijk voortdurend op het belang van “prikkels naar werk” en vermeende inactiviteitsvallen”. Decenniumdoelen is ongerust over de plannen voor het uitwerken van een “uitkeringennorm”, die ervoor moet zorgen dat de uitkeringen van mensen die niet aan het werk zijn niet sneller stijgen dan de lonen. Zo een norm dreigt de kloof tussen

uitkeringen en lonen opnieuw groter te maken. Hetzelfde dreigt te gebeuren met de welvaartsenveloppe. Die zorgt ervoor dat de uitkeringen niet te sterk achterophinken op de evolutie van de lonen. Sinds 2008 worden de sociale minimumuitkeringen daarbij verhoogd, de laatste jaren gemiddeld met 2% elke twee jaar. Zonder de welvaartsaanpassingen zouden de werkloosheidsuitkeringen 20% lager liggen dan vandaag, een minimumpensioen 17%. Aangezien de meeste uitkeringen nog steeds ver onder de armoedegrens liggen, is de welvaartsenveloppe een belangrijk instrument in de strijd tegen structurele armoede. In het federale regeerakkoord lijkt die enveloppe te worden uitgekleeft. Het is bovendien erg onduidelijk of die nog kan gebruikt worden om sociale minima op te trekken.

Voor Decenniumdoelen schiet het regeerakkoord op vele vlakken tekort om een structureel antwoord te geven op het probleem van armoede en de enorme menselijke en maatschappelijke kost die armoede veroorzaakt. We roepen op om niet te besparen op de sociale bescherming die jaarlijks honderdduizenden gezinnen uit de armoede haalt. Een stabiel inkomen biedt net een springplank uit de armoede. Decenniumdoelen zal de evolutie van de maatregelen in het regeerakkoord op de voet blijven volgen en de impact ervan op armoede zichtbaar maken in onze jaarlijkse armoedebaarometer.

Decenniumdoelen is het platform van armoedeorganisaties, vakbonden, mutualiteiten en sociale organisaties uit het brede Vlaamse middenveld.

Voor meer informatie, contacteer Anne Van Lancker, voorzitter Decenniumdoelen 0476.431294 of anne.vanlancker@telenet.be